

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ
ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ НА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ,
ГОЛІВ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ,
ЇХ ПЕРШИХ ЗАСТУПНИКІВ ТА ЗАСТУПНИКІВ, ПОСАДОВИХ
ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ЗА ДЕРЖАВНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ НАДС У 2023 РОЦІ**

КИЇВ - 2024

Важливою складовою професіоналізації державної служби та служби в органах місцевого самоврядування є організація роботи з системного професійного навчання як елементу формування нової інституційної спроможності, що здійснюється з метою набуття умінь і знань, необхідних для ефективного вирішення завдань професійної діяльності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування, підвищення рівня професіоналізму та культури державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, здатності компетентно і відповідально виконувати управлінські функції, впроваджувати новітні соціальні технології, сприяти інноваційним процесам.

Національне агентство України з питань державної служби як орган, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби та здійснює функціональне управління державною службою, відповідно до покладених завдань, формує пропозиції щодо обсягів державного замовлення на професійне навчання державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування для державних потреб на основі їх професійних компетентностей та розміщує затвердені обсяги згідно із законодавством; сприяє розвитку системи закладів освіти, що надають освітні послуги з підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації публічних службовців, делегує їм повноваження з визначення змісту навчання відповідно до вимог професійних стандартів; здійснює навчально-методичне супроводження професійного навчання, координує роботу з організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування.

Важливу роль у системі професійного навчання відіграють заклади освіти та післядипломної освіти, що здійснюють освітню діяльність з підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, у тому числі, за державним замовленням НАДС.

Розділ І. Результати надання освітніх послуг на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування за державним замовленням НАДС

Виконавцями державного замовлення НАДС на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування є Вища школа публічного управління та заклади освіти, відібрані на конкурсній основі.

Вища школа публічного управління (далі – Вища школа) – державний заклад післядипломної освіти, що належить до сфери управління НАДС, освітній і науковий хаб для розвитку нової генерації публічних службовців, здатних на зважені рішення та готових до виконання управлінських функцій держави.

Заклади освіти – заклади вищої освіти, післядипломної освіти та наукові установи, які відібрані виконавцями державного замовлення НАДС на конкурсній основі.

Підвищення кваліфікації – це процес набуття державними службовцями, головами місцевих державних адміністрацій, їх першими заступниками та заступниками, посадовими особами місцевого самоврядування (далі – учасники професійного навчання) нових та/або вдосконалення раніше набутих компетенцій у межах професійної діяльності.

Виконавці державного замовлення провадять освітню діяльність за державним замовленням НАДС згідно з наказом НАДС, яким щорічно затверджуються натуральні показники державного замовлення на підвищення кваліфікації на відповідний рік. Так, наказом НАДС від 11 січня 2023 року № 3-23 затверджено натуральні показники державного замовлення на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування у Вищій школі та на підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування у закладах освіти, відібраних на конкурсній основі.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2023 року № 708 «Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2023 році» в т.ч. НАДС затверджено обсяги державного замовлення, зокрема, на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування на 2023 рік.

Другий рік поспіль конкурсний відбір виконавців державного замовлення НАДС на підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування серед закладів освіти проведено автоматизовано з використанням функціональних можливостей модуля «Державне замовлення» вебпорталу управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями».

1. Підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування у Вищій школі та закладах освіти, відібраних на конкурсній основі

У звітному періоді за державним замовленням НАДС у Вищій школі та **25** закладах освіти, відібраних за результатами автоматизованого конкурсного відбору, підвищили кваліфікацію **39 147** державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, з яких:

- **22 854** державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування підвищили кваліфікацію у Вищій школі;

- **16 293** державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування підвищили кваліфікацію в закладах освіти, відібраних на конкурсній основі.

Рис. 1. Учасники професійного навчання, які підвищили кваліфікацію за державним замовленням НАДС у 2023 році у Вищій школі та в закладах освіти, відібраних на конкурсній основі, осіб

Проведений у 2023 році аналіз учасників навчання за ознакою статі показує яскраво виражений гендерний дисбаланс (кількість **жінок** серед учасників навчання становить **30 266** осіб (77,3%), тоді як кількість **чоловіків** – лише **8 881** особа (22,7%).

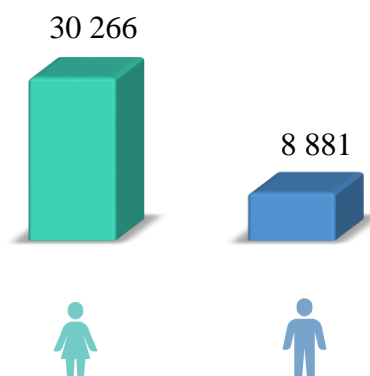

Рис. 2. Гендерний розподіл учасників професійного навчання, осіб

За результатами моніторингу освітнього процесу серед державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію у Вищій школі та закладах освіти, частка державних службовців склала **37 205** осіб (95,04% від загальної кількості), посадових осіб місцевого самоврядування – **1 810** осіб (4,62%) та голів місцевих державних адміністрацій, їх перші заступників та заступників – **132** особи (0,34%).

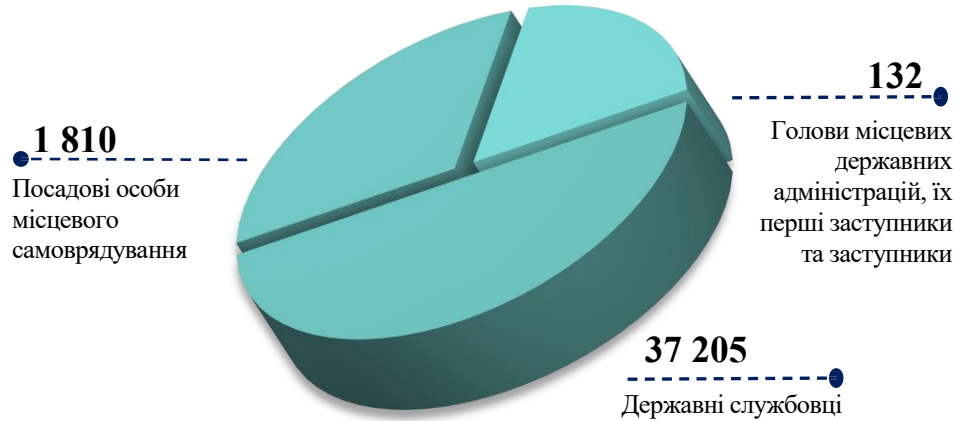
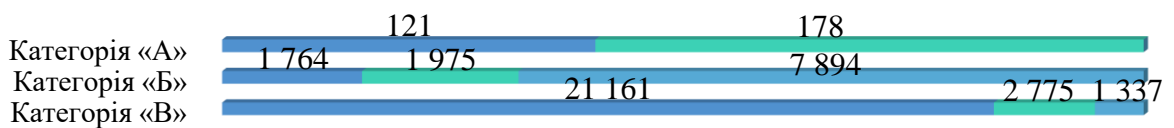

Рис. 3. Учасники професійного навчання, осіб

1.1. Підвищення кваліфікації державних службовців

У 2023 році розподіл 37 205 державних службовців між категоріями та підкатегоріями посад державної служби виглядав таким чином:

- **категорія «А»** – **299** осіб (0,8%);
  - підкатегорія «А1» – 121 особа;
  - підкатегорія «А2» – 178 осіб;
- **категорія «Б»** – **11 633** особи (31,3%);
  - підкатегорія «Б1» – 1 764 особи;
  - підкатегорія «Б2» – 1 975 осіб;
  - підкатегорія «Б3» – 7 894 особи;
- **категорія «В»** – **25 273** особи (67,9%);
  - підкатегорія «В1» – 21 161 особа;
  - підкатегорія «В2» – 2 775 осіб;
  - підкатегорія «В3» – 1 337 осіб.

■ підкатегорії «А1», «Б1», «В1» ■ підкатегорії «А2», «Б2», «В2» ■ підкатегорії «Б3», «В3»

Рис. 4. Державні службовці за категоріями та підкатегоріями посад, осіб

Державні службовці, які підвищили кваліфікацію, за гендерною складовою розподілились на **28 696 жінок** та **8 509 чоловіків**.

Кількість **жінок** за категоріями посад становила:

- категорія «А» – **107** осіб;
- категорія «Б» – **8 165** осіб;
- категорія «В» – **20 424** особи.

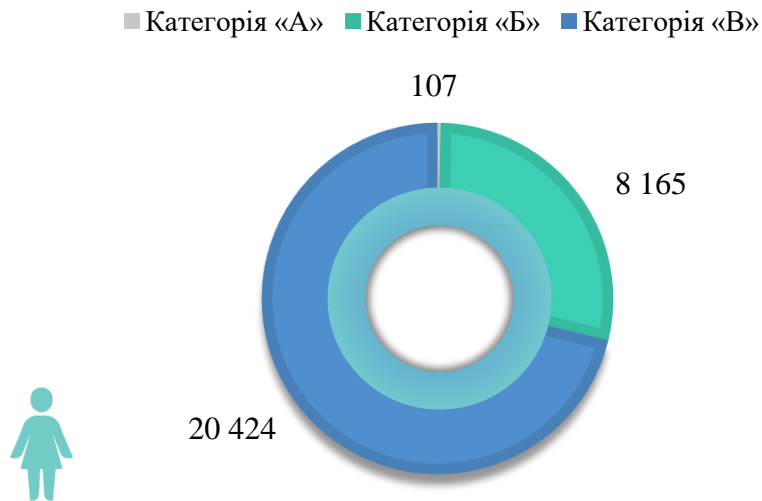

Рис. 5. Жінки за категоріями посад державної служби, осіб

Тоді як кількість **чоловіків** за категоріями посад державної служби становила:

- категорія «А» – **192** особи;
- категорія «Б» – **3 468** осіб;
- категорія «В» – **4 849** осіб.

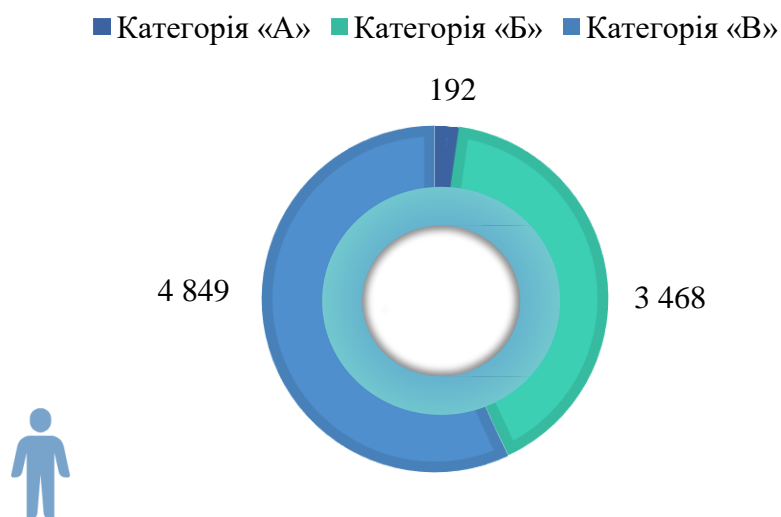

Рис. 6. Чоловіки за категоріями посад державної служби, осіб

1.2. Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування

Розподіл учасників навчання за категоріями посад в органах місцевого самоврядування продемонстрував, що найбільшу частку від загальної кількості посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію у 2023 році (**1 810** осіб), становили особи, посади яких віднесені до шостої категорії посад в органах місцевого самоврядування – **767** осіб (42,4%). Другу групу за кількістю осіб, які підвищили кваліфікацію, склали посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до п'ятої категорії посад в органах місцевого самоврядування – **703** особи (38,8%). Третю групу склали посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до сьомої категорії посад в органах місцевого самоврядування – **288** осіб (15,9%). Найменшу частку становлять особи, посади яких віднесені до першої-четвертої категорій посад в органах місцевого самоврядування – **52** особи (2,9%).

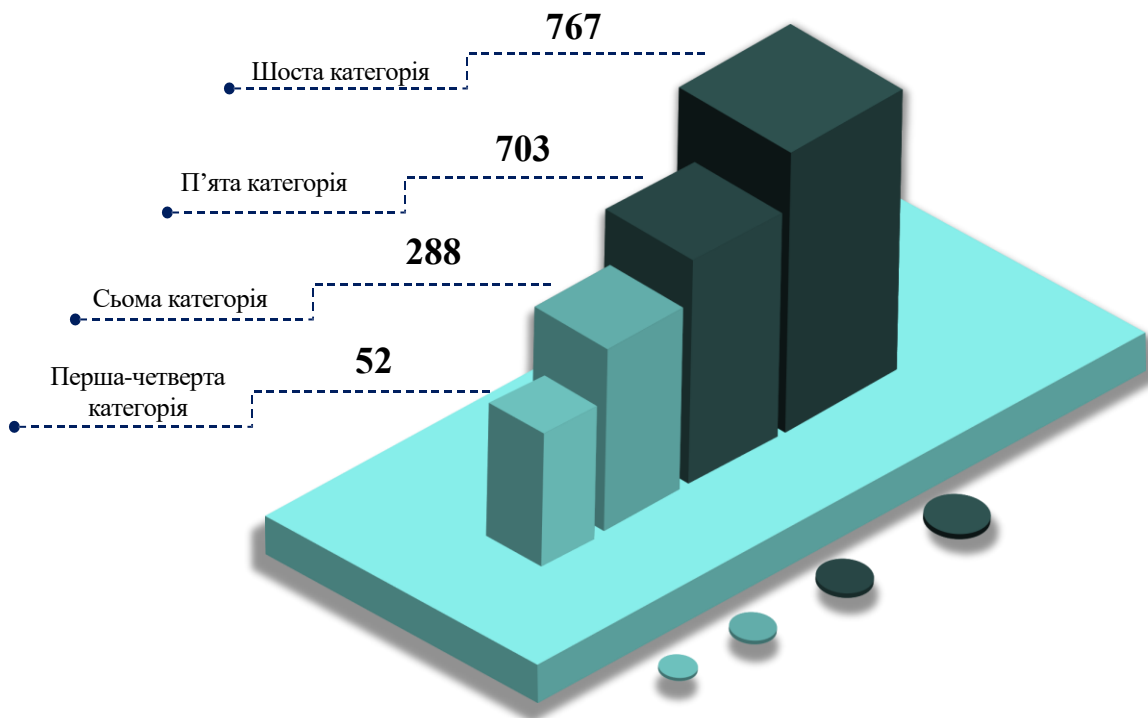

Рис. 7. Посадові особи місцевого самоврядування за категоріями посад, осіб

Серед посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію, переважна більшість **жінок** – **1 555** осіб та **255 чоловіків**.

За категоріями посад в органах місцевого самоврядування **жінки** розподілилися таким чином:

- шоста категорія – **681** особа;
- п'ята категорія – **587** осіб;
- сьома категорія – **251** особа;
- перша-четверта категорії – **36** осіб.

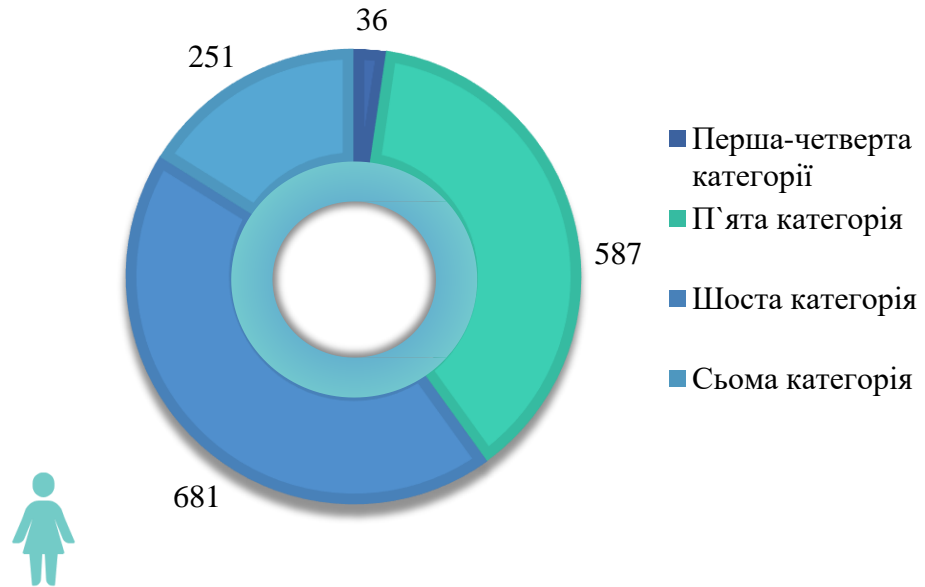

Рис. 8. Жінки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

Посади **чоловіків**, які підвищили кваліфікацію, належать до таких категорій посад в органах місцевого самоврядування:

- п'ята категорія – **116** осіб;
- шоста категорія – **86** осіб;
- сьома категорія – **37** осіб;
- перша-четверта категорії – **16** осіб.

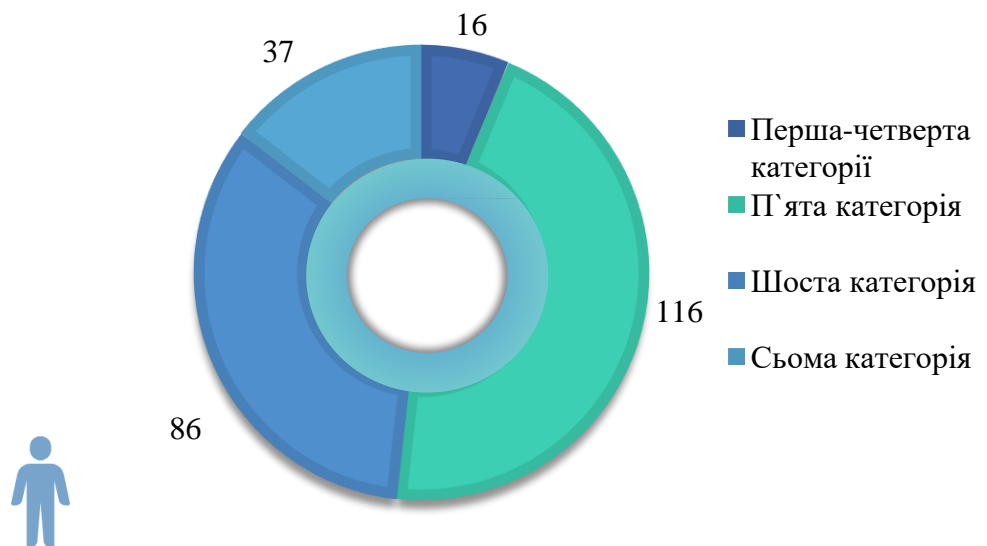

Рис. 9. Чоловіки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

1.3. Підвищення кваліфікації голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників

Кількість голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, які підвищили кваліфікацію у 2023 році за державним замовленням НАДС, склала **132** особи, з яких:

- голови місцевих державних адміністрацій – **119** осіб (90,1%);
- перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **8** осіб (6,1%);
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **5** осіб (3,8%).

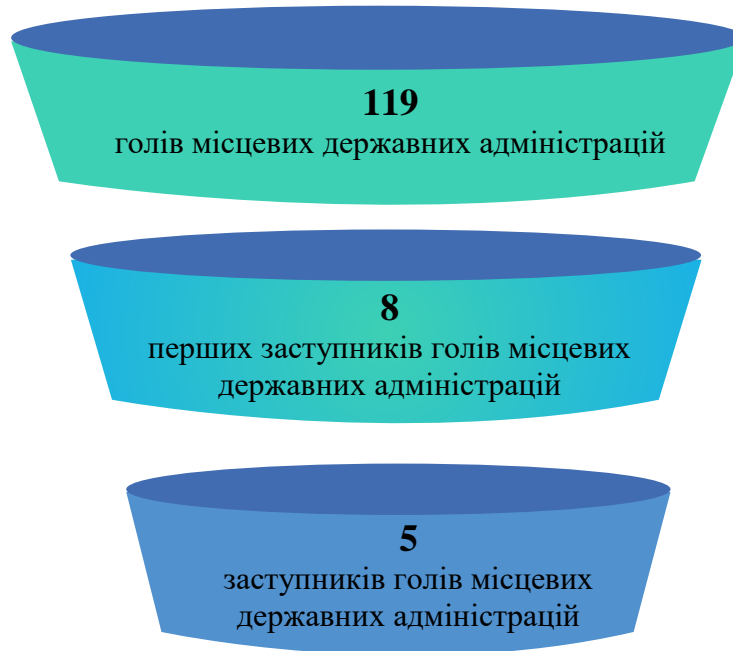

Рис. 10. Голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, осіб

Переважну більшість учасників навчання з числа голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, які підвищили кваліфікацію у 2023 році, склали **чоловіки – 100** осіб та **32 жінки**.

Серед **чоловіків**, які обіймають посади в місцевих державних адміністраціях, розподіл виглядає так:

- голови місцевих державних адміністрацій – **92** особи;
- перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **7** осіб;
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **1** особа.

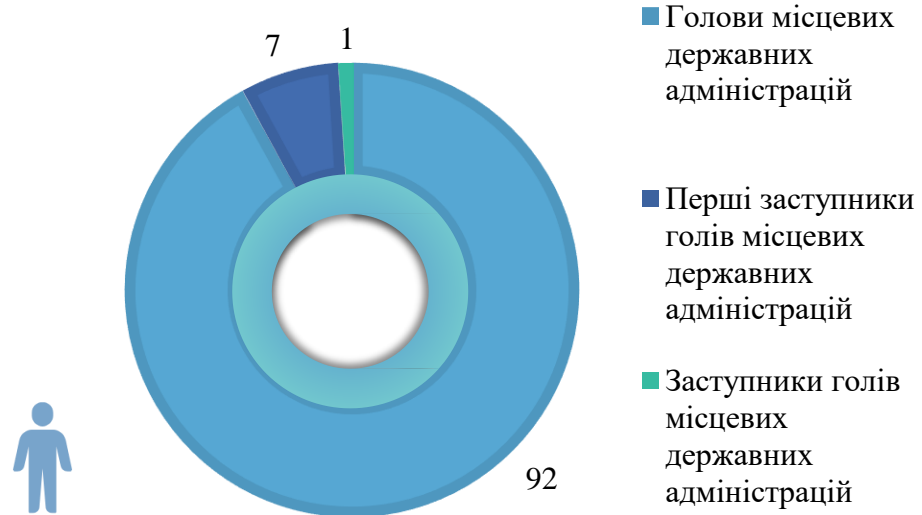

Рис. 11. Чоловіки, які обіймають посади в місцевих державних адміністраціях, осіб

Як показав аналіз гендерного розподілу осіб, які обіймають керівні посади в місцевих державних адміністраціях, жінок, які підвищили кваліфікацію, надзвичайно мала кількість. Так, серед перших заступників голів місцевих державних адміністрацій документ про підвищення кваліфікації отримала лише **1 жінка**.

Інші жінки, які обіймають керівні посади в місцевих державних адміністраціях та підвищили кваліфікацію у 2023 році, розподілились так:

- голови місцевих державних адміністрацій – **27** осіб;
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **4** особи.

Рис. 12. Жінки, які обіймають посади в місцевих державних адміністраціях, осіб

1.4. Викладацький склад, залучений до підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування

У 2023 році до забезпечення навчального процесу у Вищій школі та у закладах освіти залучено **990** фахівців, з яких **351** особа (**35,5%**) має практичний досвід роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування. Це дало змогу посилити зв'язок теоретичної та практичної складових підвищення кваліфікації, зокрема моделювання предметного змісту фахової діяльності учасників навчання та орієнтації навчального процесу на сучасні потреби державного управління та місцевого самоврядування.

Рис. 13. Фахівці, які мають практичний досвід роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування, осіб

Якісний склад **702** (70,9%) науково-педагогічних та педагогічних працівників, залучених до надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації, становить:

- доценти, кандидати наук (доктори філософії (PhD) – **225** осіб (22,7%);
- кандидати наук – **162** особи (16,4%);
- професори, доктори наук – **161** особа (16,3%);
- викладачі – **76** осіб (7,7%);
- доценти, доктори наук – **45** осіб (4,5%);
- професори, кандидати наук (доктори філософії (PhD) – **22** особи (2,2%);
- науково-педагогічні працівники, які не мають вченого звання/наукового ступеню – **9** осіб (0,9%);
- інші – **2** особи (0,2%).

Крім того, у якості тренерів до проведення навчання залучено **288** (29,1%) представників органів державної влади, місцевого самоврядування та експертів міжнародних і громадських організацій.

Рис. 14. Фахівці, залучені до освітнього процесу, осіб

Із **351** фахівця, який має практичний досвід роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування, більше половини становлять науково-педагогічні та педагогічні працівники – **215** осіб (61,3%), та **136** осіб (38,7%) – інші фахівці.

Якісний склад науково-педагогічних та педагогічних працівників з досвідом роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування становить:

- кандидати наук – **67** осіб (19,1%);
- професори, доктори наук – **58** осіб (16,5%);
- доценти, кандидати наук (доктори філософії (PhD)) – **55** осіб (15,7%);
- доценти, доктори наук – **14** осіб (4,1%);
- викладачі – **11** осіб (3,1%);
- науково-педагогічні працівники, які не мають вчене звання/науковий ступінь – **6** осіб (1,7%);
- професори, кандидати наук (доктори філософії (PhD)) – **4** особи (1,1%).

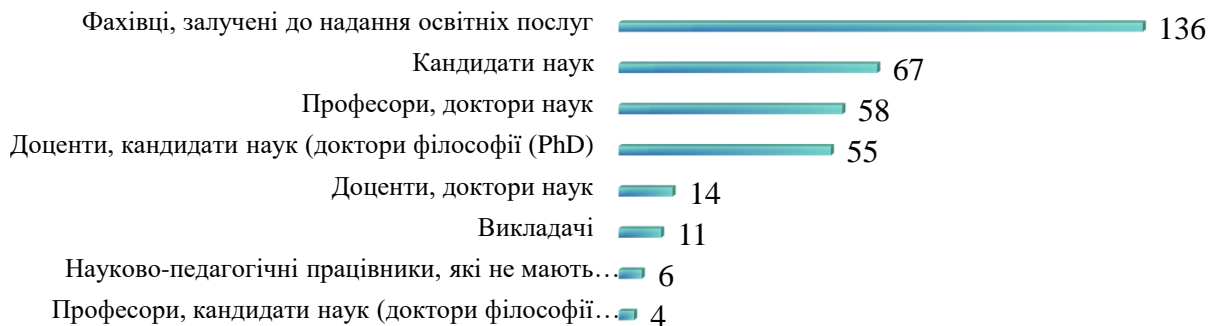

Рис. 15. Фахівці, які мають практичний досвід роботи в державних органах та органах місцевого самоврядування, осіб

2. Підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування у Вищій школі

Основними завданнями Вищої школи є провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування; забезпечення доступності та якості надання освітніх послуг з метою забезпечення професійного розвитку державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування; забезпечення індивідуальної траєкторії професійного розвитку державних службовців, посади яких належать до посад державної служби категорії «А»; навчально-методичне та наукове забезпечення підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування тощо.

Важливими складовими діяльності Вищої школи є залучення до освітнього процесу високопрофесійних тренерів, експертів, керівників і працівників державних органів та органів місцевого самоврядування (з метою обміну досвідом), національних і міжнародних експертів у різних сферах публічного управління та адміністрування; розроблення та впровадження програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування.

У 2023 році із **22 854** державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію у Вищій школі, сертифікати про підвищення кваліфікації за загальними/спеціальними професійними (сертифікатними) програмами отримали **6 584** особи та **16 270** осіб – за загальними/спеціальними короткостроковими програмами. Навчання здійснювалось за 27 напрямками, а саме:

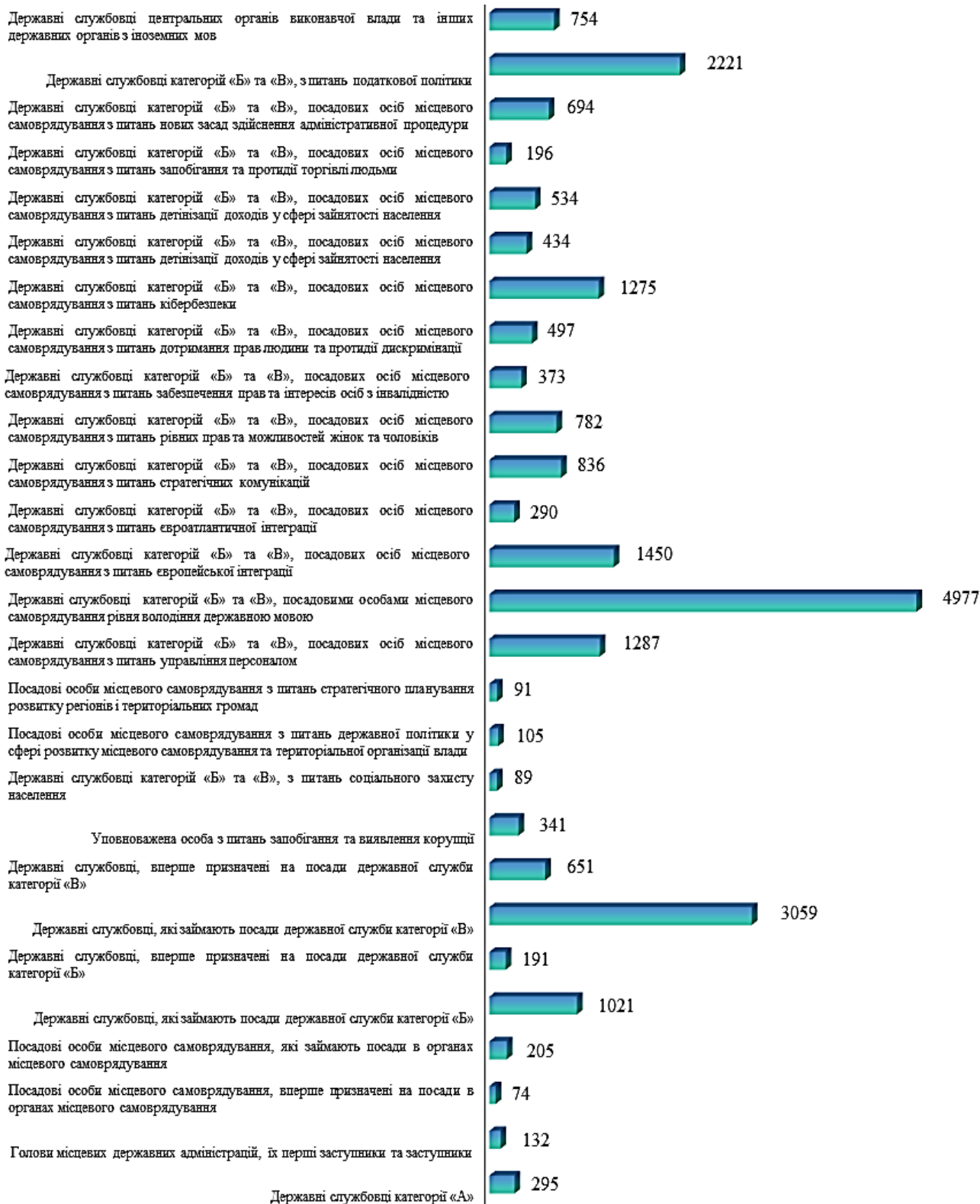

Рис. 16. Учасники професійного навчання за напрямками підвищення кваліфікації, осіб

Із загальної кількості осіб, які підвищили кваліфікацію у Вищій школі, переважну кількість становили державні службовці – **21 793** особи (95,3%), **929** осіб (4,1%) – посадові особи місцевого самоврядування, а голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники виявилися найменш чисельною групою учасників професійного навчання у категорії публічних службовців – **132** особи (0,6%).

Рис. 17. Учасники професійного навчання, осіб

2.1. Підвищення кваліфікації державних службовців

Із **21 793** державних службовців, які підвищили кваліфікацію, розподіл за категоріями та підкатегоріями посад державної служби виглядає таким чином:

- **державні службовці категорії «А»** – **299** осіб (1,4%);
  - підкатегорія «А1» – 121 особа;
  - підкатегорія «А2» – 178 осіб;
- **державні службовці категорії «Б»** – **6 561** особа (30,1%);
  - підкатегорія «Б1» – 819 осіб;
  - підкатегорія «Б2» – 1 247 осіб;
  - підкатегорія «Б3» – 4 495 осіб;
- **державні службовці категорії «В»** – **14 933** особи (68,5%);
  - підкатегорія «В1» – 13 092 особи;
  - підкатегорія «В2» – 1 540 осіб;
  - підкатегорія «В3» – 301 особа.

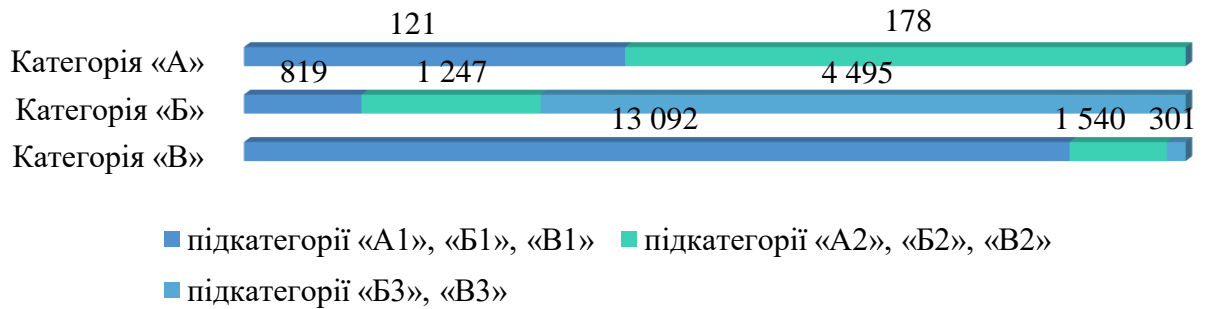

Рис. 18. Державні службовці за категоріями та підкатегоріями посад, осіб

Аналізуючи гендерний розподіл державних службовців, які підвищили кваліфікацію у Вищій школі, виявлено, що переважну більшість становлять жінки – **17 087** осіб (78,4%) та лише **4 706** (21,6%) чоловіків.

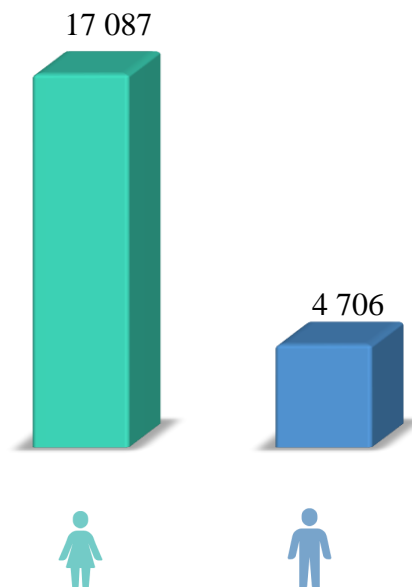

Рис. 19. Гендерний розподіл державних службовців, осіб

Розподіл **жінок** за категоріями посад державної служби виглядає наступним чином:

- категорія «А» – **107** осіб;
- категорія «Б» – **4 682** особи;
- категорія «В» – **12 298** осіб.

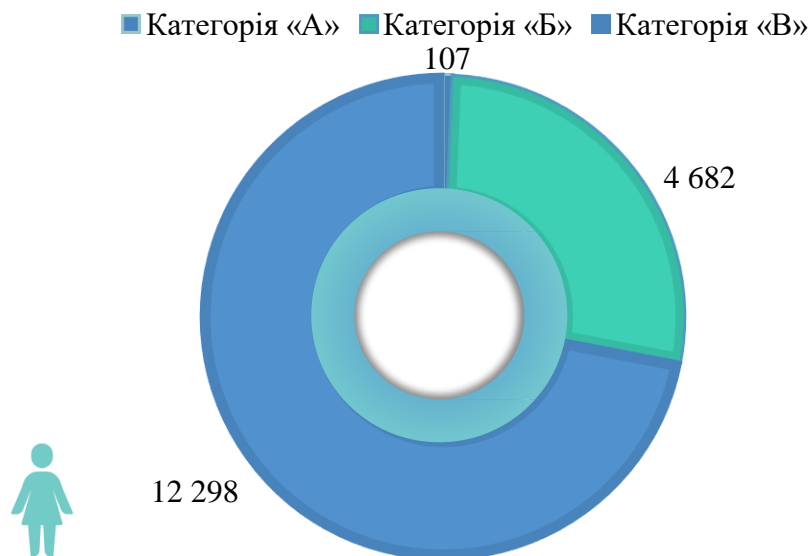

Рис. 20. Жінки за категоріями посад державної служби, осіб

Найбільша кількість **чоловіків**, які підвищили кваліфікацію, належить до посадовців, які обіймають посади державної служби категорії «В» – **2 635** осіб, найменша – категорії «А» **192** особи. Також **1 879** чоловіків, які отримали сертифікати про підвищення кваліфікації, обіймають посади державної служби категорії «Б».

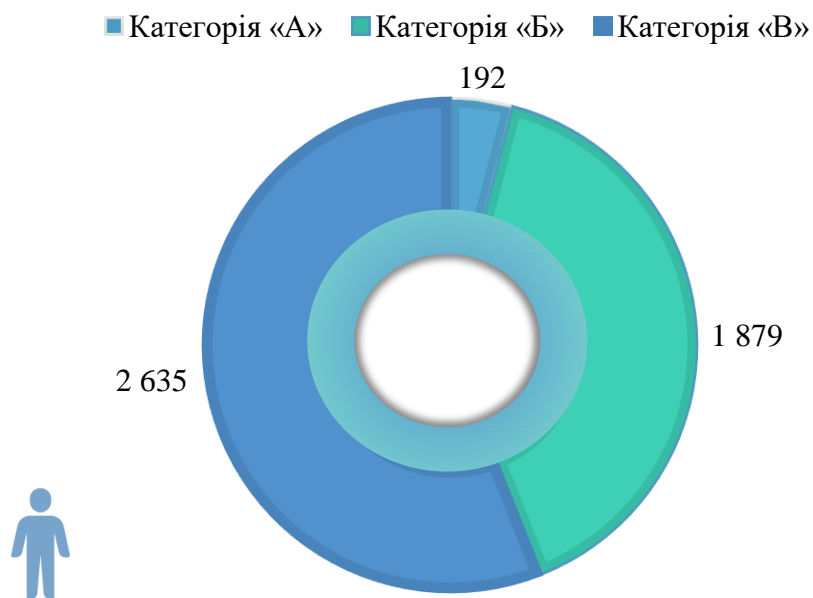

Рис. 21. Чоловіки за категоріями посад державної служби, осіб

2.2. Підвищення кваліфікації голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників

Серед учасників професійного навчання сертифікати про підвищення кваліфікації також отримали **132** (0,6%) голови місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, з них:

- голови місцевих державних адміністрацій – **119** осіб (90,1%);
- перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **8** осіб (6,1%);
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **5** осіб (3,8%).

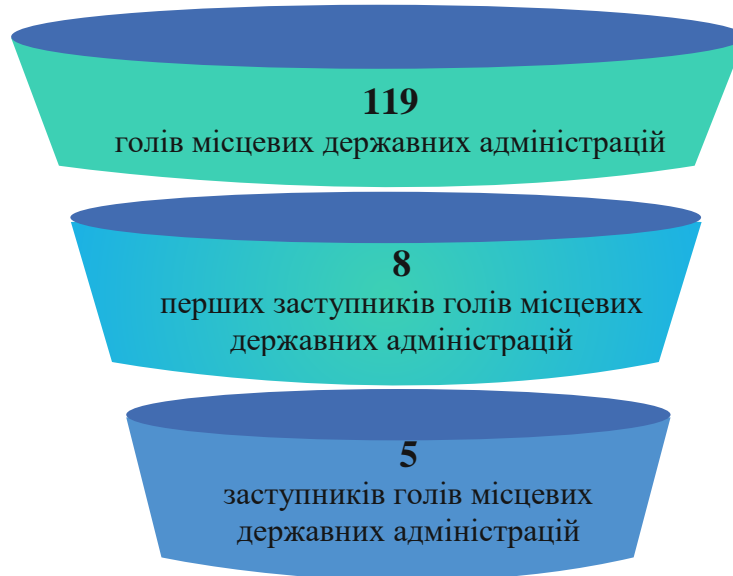

Рис. 22. Голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, осіб

Аналіз кількісних показників підвищення кваліфікації голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників показав, що навчання пройшли **32 жінки**, з яких:

- голови місцевих державних адміністрацій – **27** осіб;
- перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **1** особа;
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **4** особи.

Рис. 23. Жінки, які обіймають посади в місцевих державних адміністраціях, осіб

Натомість переважну більшість керівних посадах в місцевих державних адміністраціях обіймають чоловіки – **100** осіб, з них:

- голови місцевих державних адміністрацій – **92** особи;
- перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **7** осіб;
- заступники голів місцевих державних адміністрацій – **1** особа.

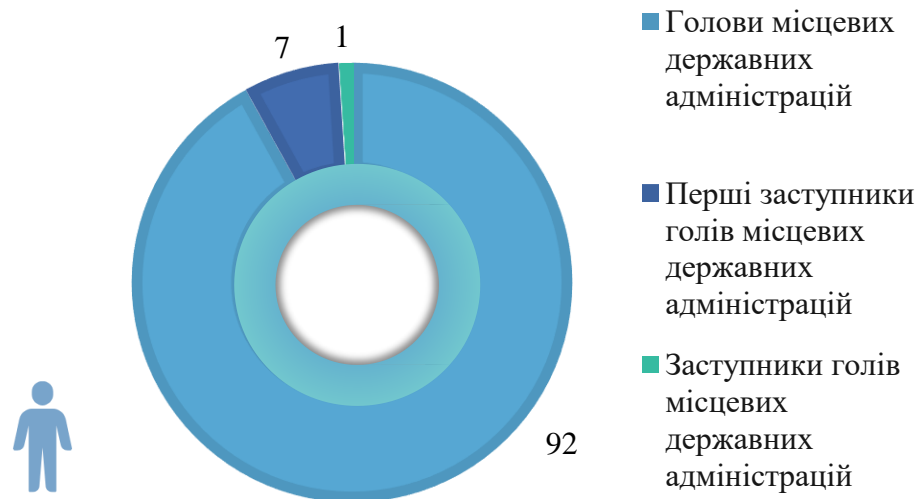

Рис. 24. Чоловіки, які обіймають посади в місцевих державних адміністраціях, осіб

2.3. Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування

Розподіл посадових осіб місцевого самоврядування, які пройшли підвищення кваліфікації у 2023 році (за категоріями посад) показав, що найбільшу кількість становили посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до п'ятої та шостої категорій посад в органах місцевого самоврядування: **457** осіб (49,2%) та **354** особи (38,1%) відповідно. Тоді як посади найменшої групи учасників віднесені до першої-четвертої категорій посад в органах місцевого самоврядування – **22** особи (2,4%) та **96** осіб (10,3%) – до сьомої категорії.

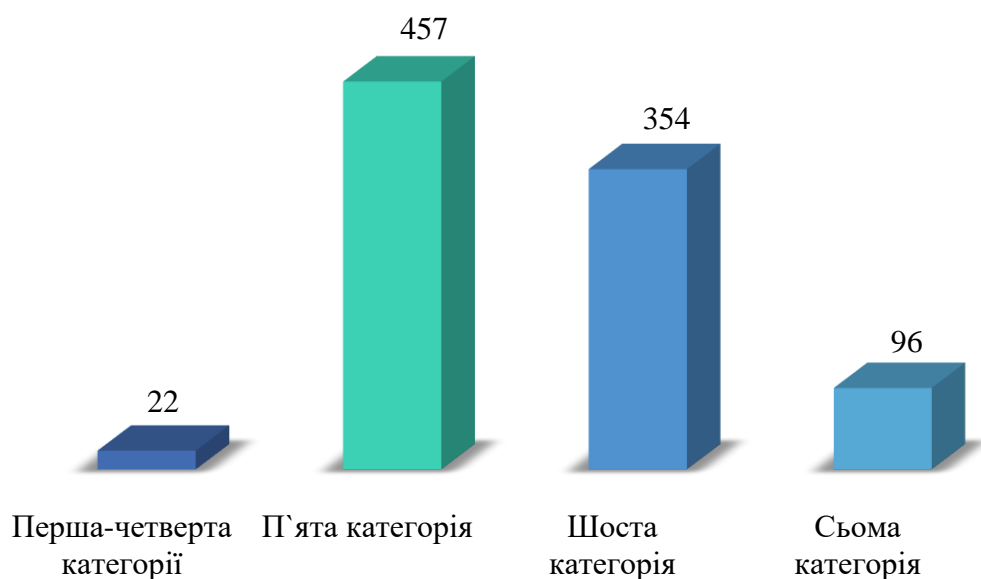

Рис. 25. Посадові особи місцевого самоврядування за категоріями посад, осіб

Як і серед державних службовців, так і серед посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію у Вищій школі, переважну більшість становлять жінки – **794** особи та **135** чоловіків.

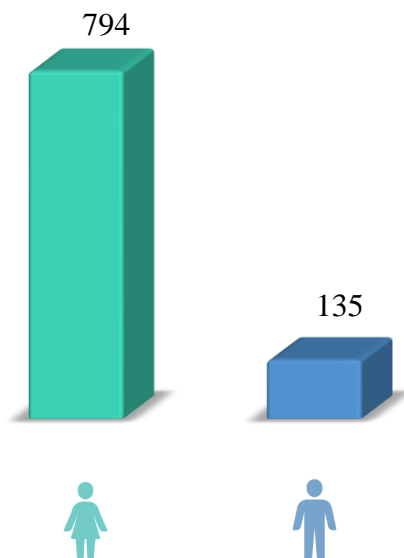

Рис. 26. Гендерний розподіл посадових осіб місцевого самоврядування, осіб

Розподіл за категоріями посад в органах місцевого самоврядування серед жінок виглядає таким чином:

- перша-четверта категорії – **15** осіб;
- п'ята категорія – **376** осіб;
- шоста категорія – **324** особи;
- сьома категорія – **79** осіб.

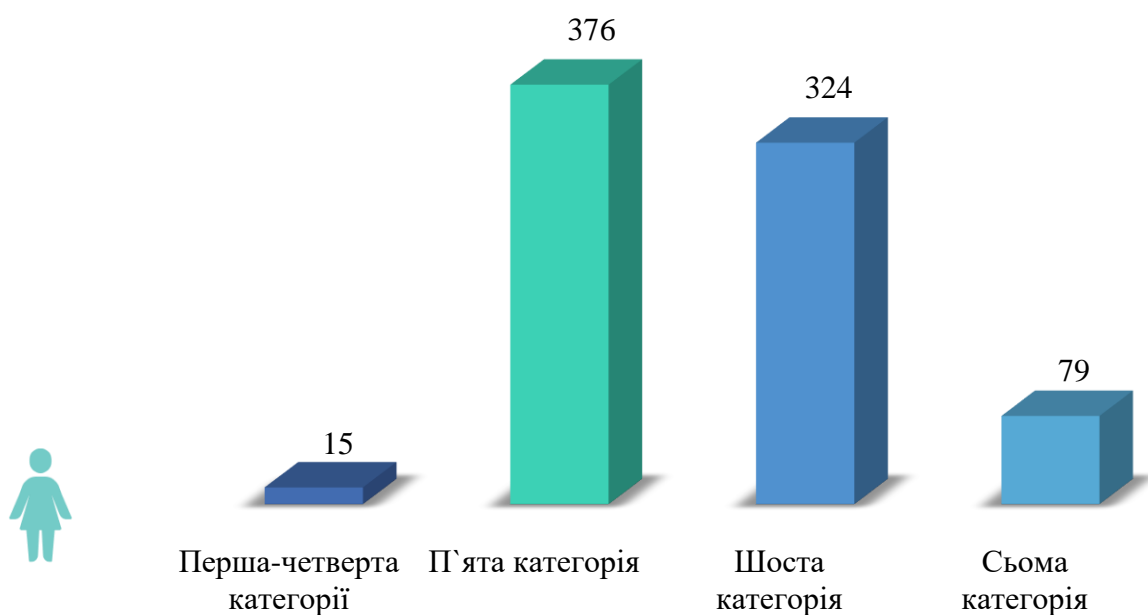

Рис. 27. Жінки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

Щодо **чоловіків**, то їх розподіл за категоріями посад в органах місцевого самоврядування виглядає так:

- перша-четверта категорії – **7** осіб;
- п'ята категорія – **81** особа;
- шоста категорія – **30** осіб;
- сьома категорія – **17** осіб.

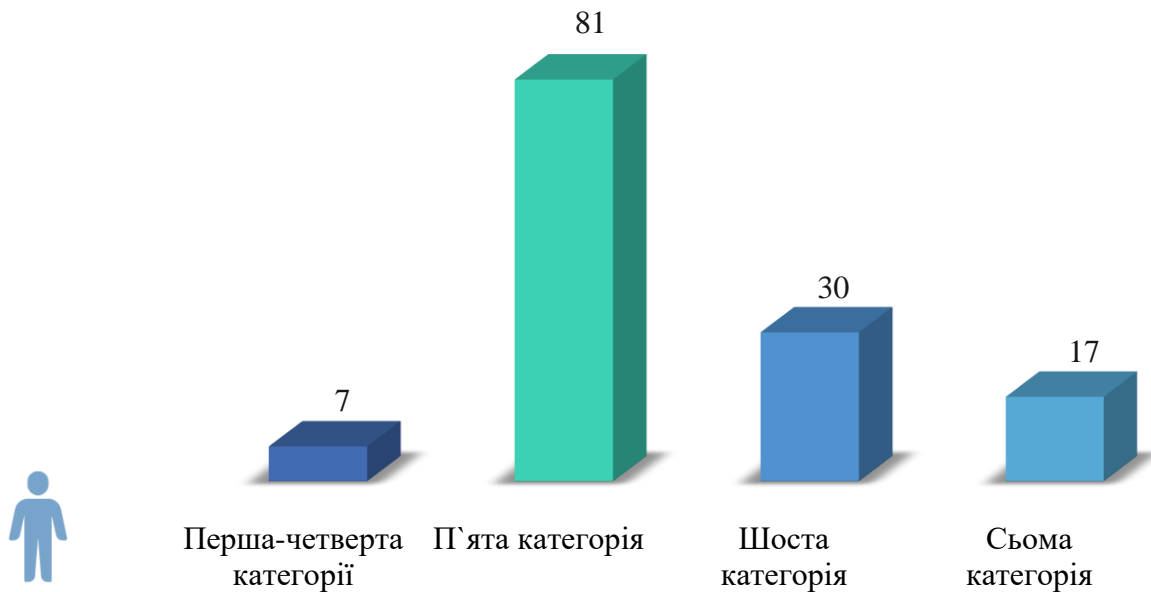

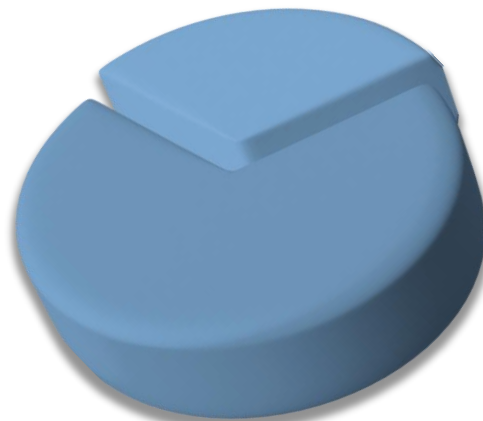
Рис. 28. Чоловіки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

3. Підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в закладах освіти, відібраних на конкурсній основі

За результатами автоматизованого конкурсного відбору виконавцями державного замовлення НАДС стали **25** закладів освіти, в яких протягом серпня-грудня 2023 року підвищили кваліфікацію **16 293** державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, з них **3 612** осіб – за загальними професійними (сертифікатними) програмами та **12 681** особа – за загальними короткостроковими програмами.

3 612

Кількість осіб, які підвищили кваліфікацію за загальними професійними (сертифікатними) програмами

12 681

Кількість осіб, які підвищили кваліфікацію за загальними короткостроковими програмами

Рис. 29. Учасники професійного навчання за програмами підвищення кваліфікації, осіб

Учасники професійного навчання підвищували кваліфікацію за 20 напрямками, а саме:

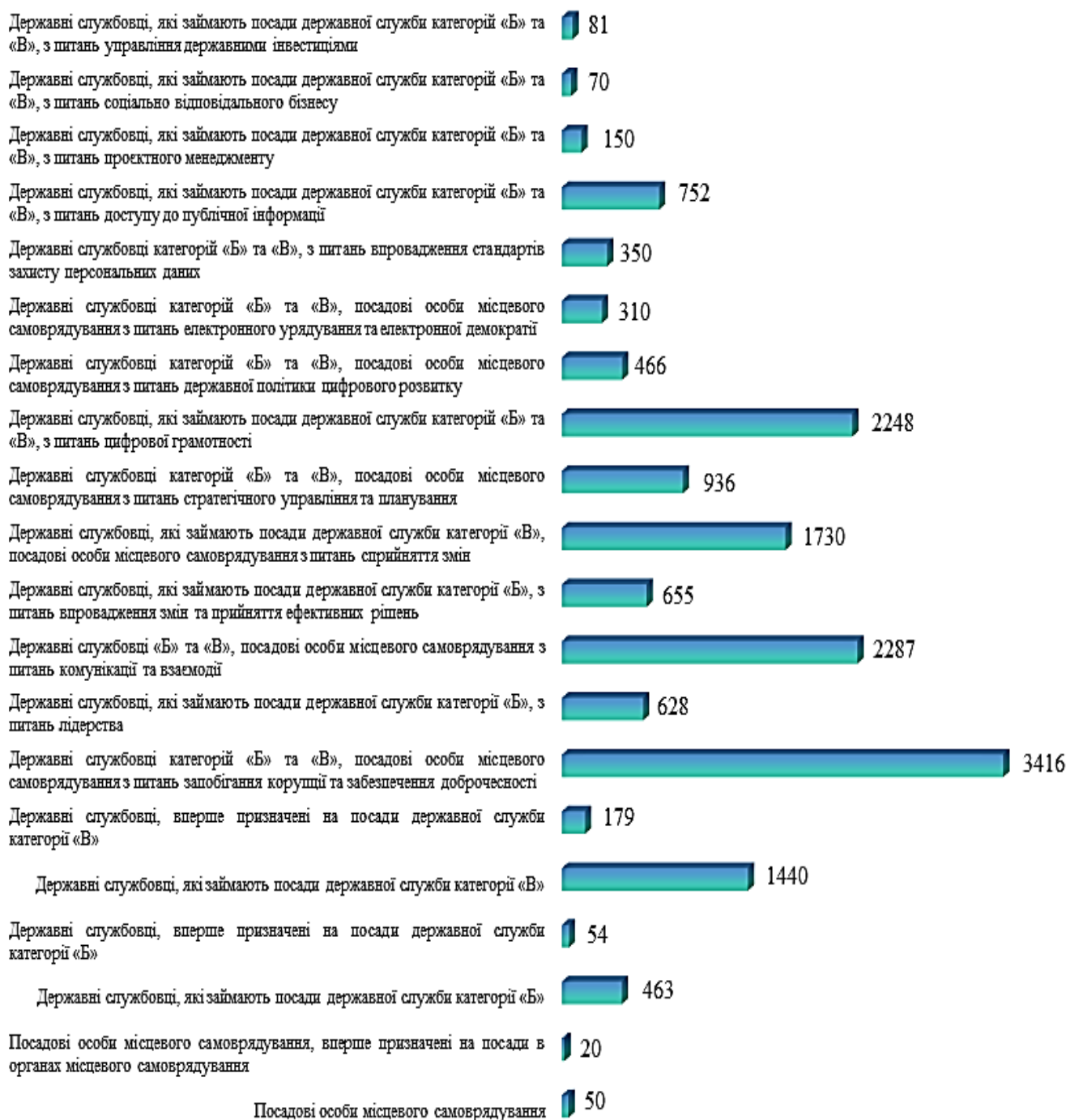

Рис. 30. Учасники професійного навчання за напрямками підвищення кваліфікації

За підсумками моніторингу надання освітніх послуг серед закладів освіти, які отримали найбільше державне замовлення НАДС на підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за результатами автоматизованого конкурсного відбору, в п'ятірку лідерів увійшли:

- ✓ Державний університет «Житомирська політехніка» – **2 166** осіб;
- ✓ Сумський державний університет – **1 814** осіб;
- ✓ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна – **1 648** осіб;
- ✓ Національний університет водного господарства та природокористування – **1 084** особи.
- ✓ Західноукраїнський національний університет – **1 033** осіб.

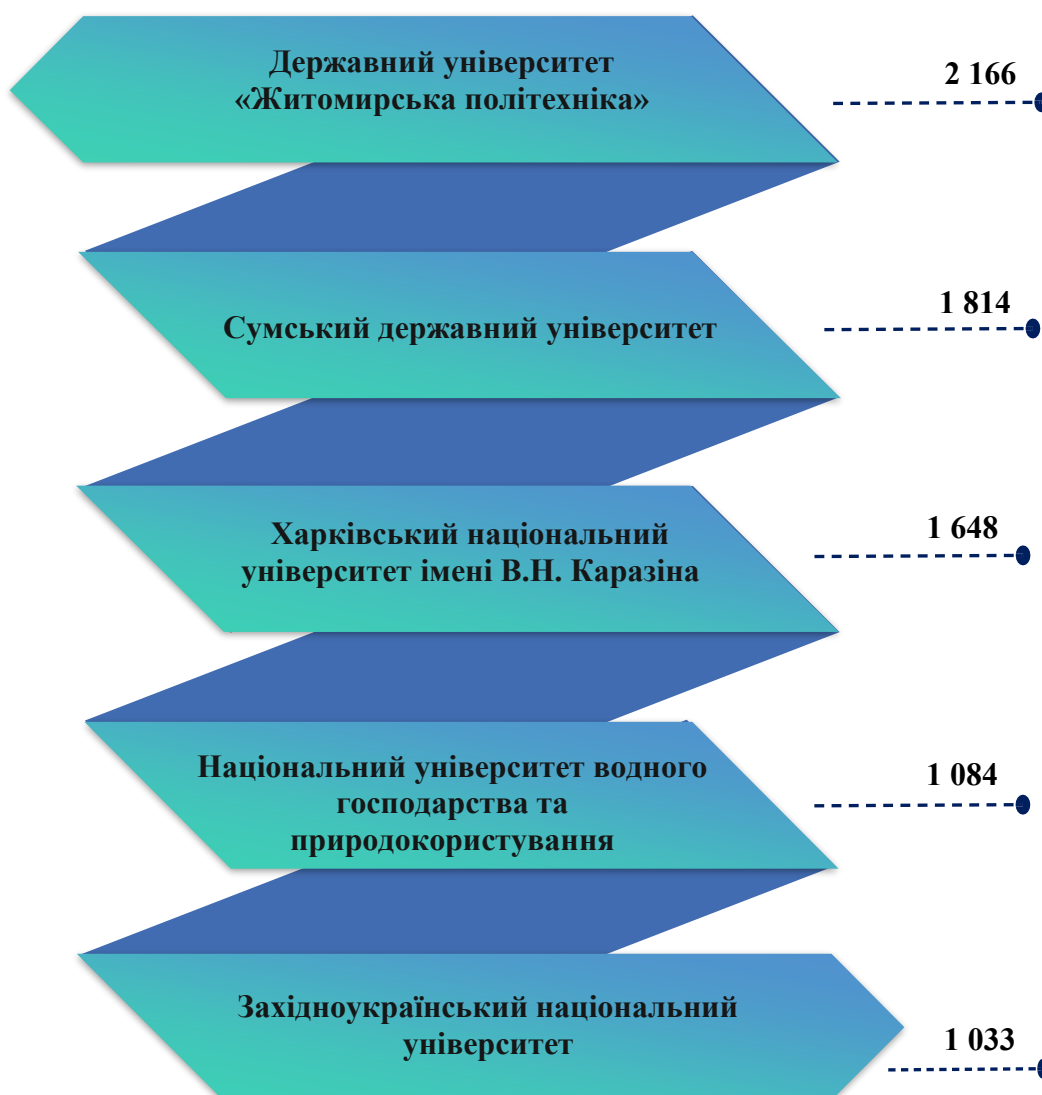

Рис. 31. Заклади освіти - лідери 2023 року за обсягами державного замовлення на підвищення кваліфікації

У закладах освіти у 2023 році підвищили кваліфікацію **16 293** особи, з яких **15 412** осіб (94,6%) – державні службовці та **881** особа (5,4%) – посадові особи місцевого самоврядування.

Рис. 32. Учасники професійного навчання в закладах освіти, осіб

3.1. Підвищення кваліфікації державних службовців

Основною категорією, що підвищила кваліфікацію в закладах освіти, стали державні службовці, розподіл яких за категоріями та підкатегоріями посад державної служби виглядає таким чином:

- **державні службовці категорії «Б» – 5 072** особи (32,9%);
  - підкатегорія «Б1» – 945 осіб;
  - підкатегорія «Б2» – 728 осіб;
  - підкатегорія «Б3» – 3 399 осіб;
- **державні службовці категорії «В» – 10 340** особи (67,1%);
  - підкатегорія «В1» – 8 069 осіб;
  - підкатегорія «В2» – 1 235 осіб;
  - підкатегорія «В3» – 1 036 осіб.

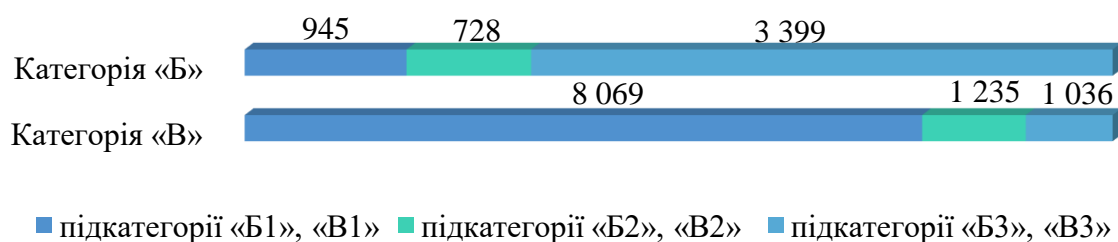

Рис. 33. Державні службовці за категоріями та підкатегоріями посад, осіб

Серед державних службовців, які отримали сертифікати підвищення кваліфікації в закладах освіти, кількість **жінок** становила **11 609** осіб, а **чоловіків** – **3 803** особи.

За категоріями посад державної служби розподіл **жінок** виглядає так:

- категорія «Б» – **3 483** особи;
- категорія «В» – **8 126** осіб.

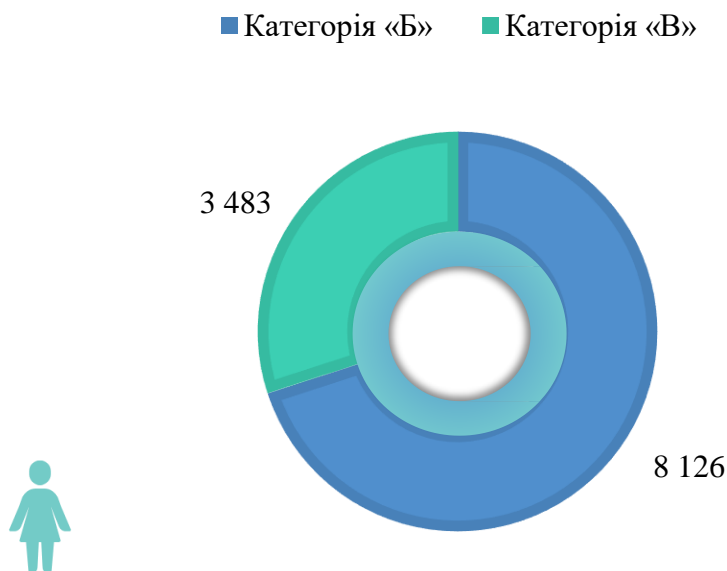

Рис. 34. Жінки за категоріями посад державної служби, осіб

За категоріями посад державної служби «Б» та «В» підвищили кваліфікацію майже однакова кількість **чоловіків**, а саме:

- категорія «Б» – **1 589** осіб;
- категорія «В» – **2 214** осіб.

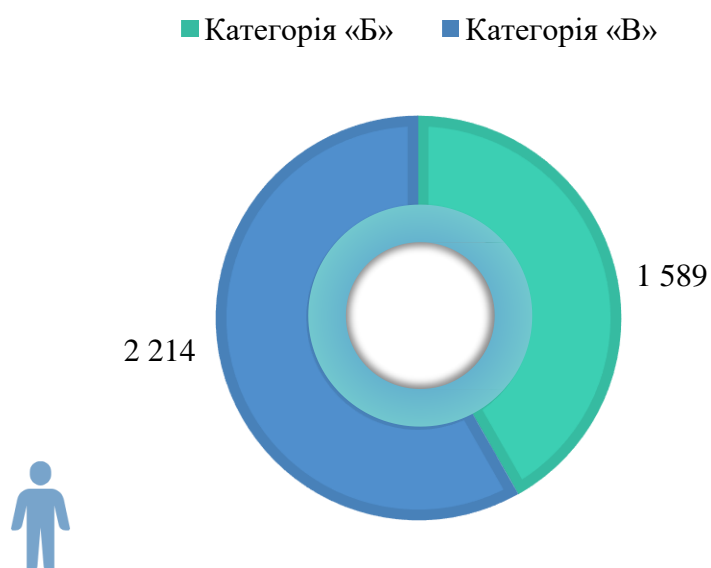

Рис. 35. Чоловіки за категоріями посад державної служби, осіб

3.2. Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування

Розподіл посадових осіб місцевого самоврядування, які пройшли підвищення кваліфікації у 2023 році, за категоріями посад в органах місцевого самоврядування виглядає таким чином:

- перша-четверта категорії – **30** осіб (3,4%);
- п'ята категорія – **246** осіб (27,9%);
- шоста категорія – **413** осіб (46,9%);
- сьома категорія – **192** особи (21,8%).

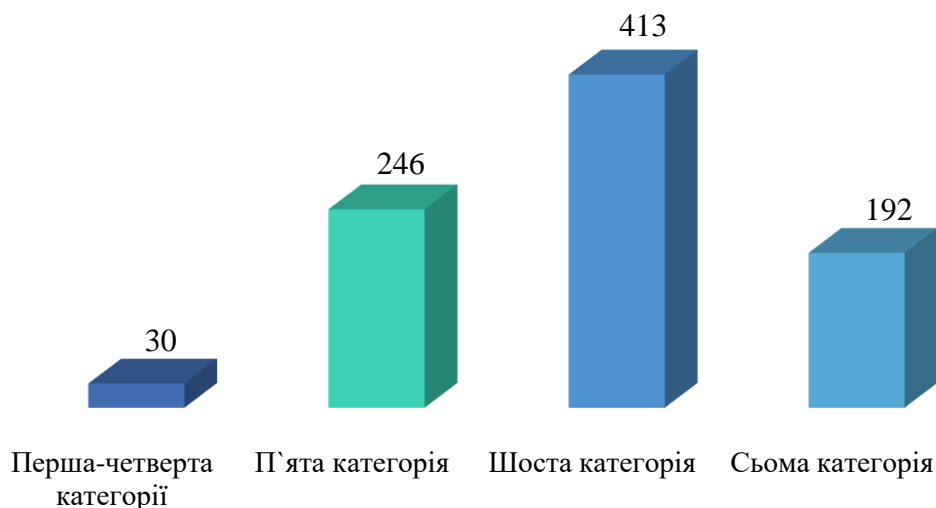

Рис. 36. Посадові особи місцевого самоврядування за категоріями посад, осіб

За гендерним розподілом серед посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили кваліфікацію в закладах освіти, переважну більшість складають **жінки – 761 особа** та лише **120 чоловіків**.

Серед **жінок** найбільша кількість відноситься до шостої категорії – **357** осіб, найменша – до першої-четвертої категорій посад – **21** особа. Інші жінки обіймають посади п'ятої та сьомої категорій – **211** осіб та **172** особи відповідно.

Рис. 37. Жінки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

Аналізуючи розподіл **чоловіків**, які обіймають посади в органах місцевого самоврядування, дійшли висновку, що посади переважної кількості чоловіків належать до шостої категорії посад – **56** осіб. Інші чоловіки – **9**, **20** та **35** осіб, які отримали сертифікат про підвищення кваліфікацію, обіймають посади першої-четвертої, сьомої та п'ятої категорій відповідно.

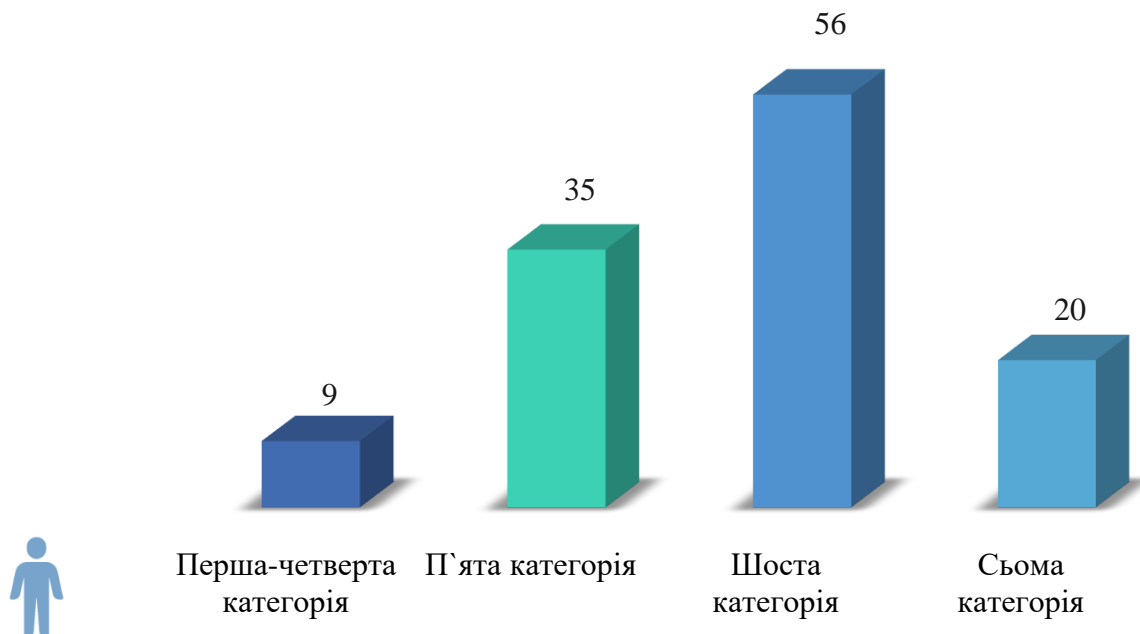

Рис. 38. Чоловіки за категоріями посад в органах місцевого самоврядування, осіб

3. Обсяг фінансування на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування

Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та задоволення потреб державних органів та органів місцевого самоврядування у фахівцях з високим рівнем професіоналізму, здатних компетентно й відповідально виконувати управлінські функції, здійснюється, у тому числі, за рахунок коштів державного бюджету.

У 2023 році на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування за державним замовленням НАДС з державного бюджету використано **52 336,8** тис. грн., з них:

- ✓ Вищою школою – **41 991,7** тис. грн. на навчання **22 854** осіб;
- ✓ закладами освіти – **10 345,1** тис. грн. на навчання **16 293** осіб.

Рис. 39. Обсягів видатків державного бюджету, використаних на підвищення кваліфікації за державним замовленням НАДС у 2023 році

Розділ II. Аналіз результатів анкетування учасників професійного навчання щодо якості підвищення кваліфікації у 2023 році

Проведення опитування є важливим показником для визначення думки репрезентативної сукупності учасників професійного навчання щодо якості освітньої діяльності, визначення рівня їх задоволення освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною підтримкою тощо. Отримана інформація використовується для удосконалення системи професійного навчання, стимулювання професійного зростання викладацького складу, а також з метою врахування інтересів та пропозицій учасників освітнього процесу під час формулювання цілей та програмних результатів навчання.

1. Загальна інформація

Із загальної кількості учасників професійного навчання, які підвищили кваліфікацію у 2023 році, участь в анкетуванні взяли **36 281** особа або **92,7%**, з них:

- **34 423** державних службовців або 94,9% від загальної кількості осіб, які пройшли опитування;
- **1 734** посадові особи місцевого самоврядування (4,8%);
- **122** голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники (0,3%).

Рис. 40. Учасники професійного навчання, які взяли участь в анкетуванні, осіб

Розподіл респондентів, які взяли участь в опитуванні, у розрізі категорій посад в органах державної служби, в органах місцевого самоврядування та в місцевих державних адміністраціях представлений наступним чином:

- **34 423** державних службовців, з них:
  - державні службовці категорії «А» – **251** особа (0,7%);
  - державні службовці категорії «Б» – **10 862** особи (31,6%);
  - державні службовці категорії «В» – **23 310** осіб (67,7%);

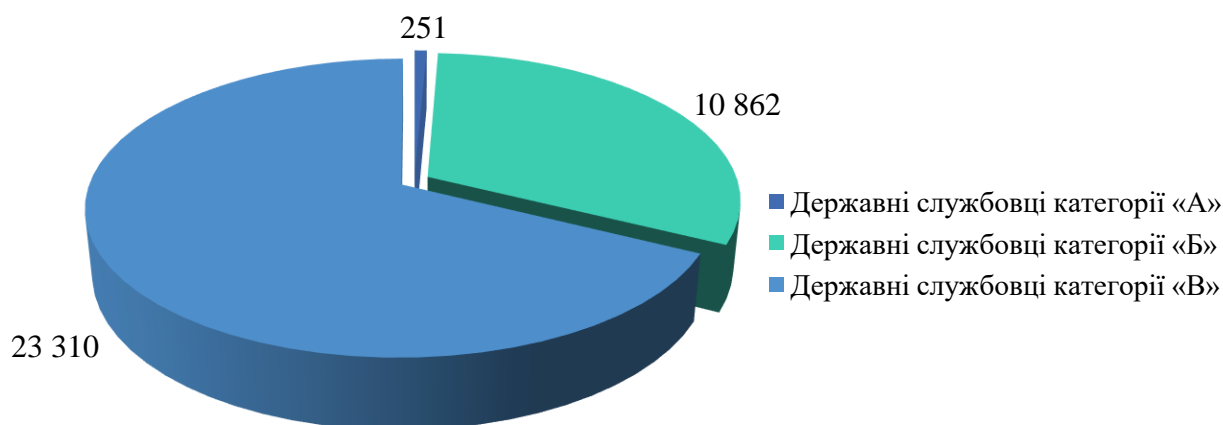

Рис. 41. Державні службовці, які взяли участь в анкетуванні, за категоріями посад, осіб

- **1 734** посадові особи місцевого самоврядування, з них:
  - першої-четвертої категорій – **47** осіб (2,7%);
  - п'ятої категорії – **676** осіб (39%);
  - шостої категорії – **734** особи (42,3%);
  - сьомої категорії – **277** осіб (16%);

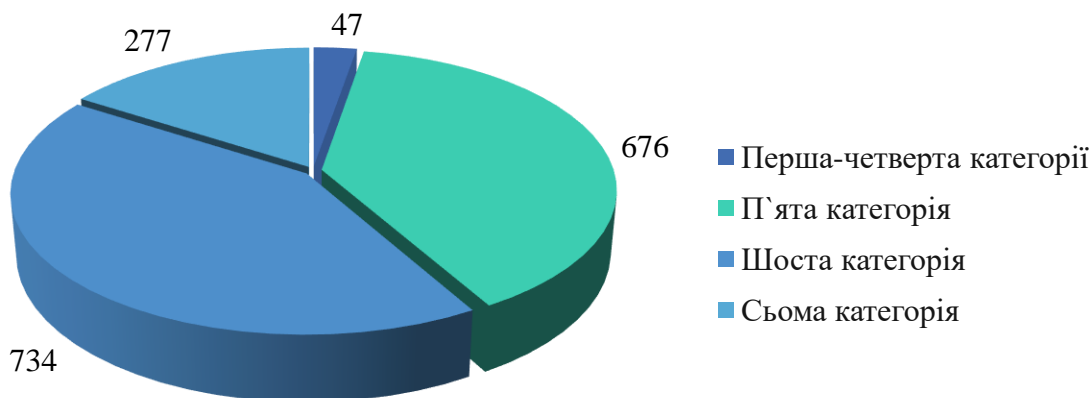

Рис. 42. Посадові особи місцевого самоврядування, які взяли участь в анкетуванні, осіб

- **122** голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, з них:
  - голови місцевих державних адміністрацій – **110** осіб (90,2%);
  - перші заступники голів місцевих державних адміністрацій – **8** осіб (6,5%);
  - заступники голів місцевих державних адміністрацій – **4** особи (3,3%)

- Голови місцевих державних адміністрацій
- Перші заступники голів місцевих державних адміністрацій
- Заступники голів місцевих державних адміністрацій

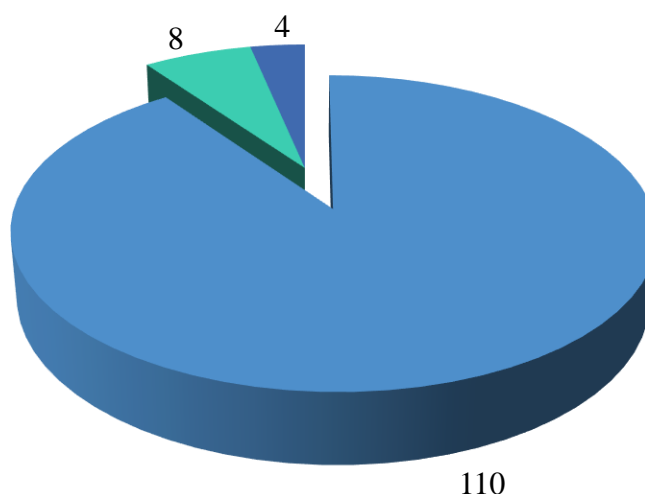

Рис. 43. Голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, які взяли участь в анкетуванні, осіб

2. Результати анкетування

З метою вивчення задоволеності публічних службовців рівнем надання освітніх послуг, а також форм і методів підвищення кваліфікації, після завершення навчального процесу учасникам запропоновано пройти анкетування.

Для отримання репрезентативної інформації від учасників професійного навчання запропоновано надати відповіді на низку питань.

За результатами аналізу наданих відповідей, зокрема, щодо *стажу* державної служби або служби в органах місцевого самоврядування переважна більшість респондентів зазначили, що мають стаж **більше 9 років** – 22 674 особи (62,5%), **від 6 до 9 років** – 4 952 особи (13,6%), **від 1 до 3 років** – 4 521 особа (12,5%), **від 4 до 5 років** – 4 006 осіб (11%). Найменша кількість респондентів 128 осіб (0,4%) мають стаж **до 1 року**.

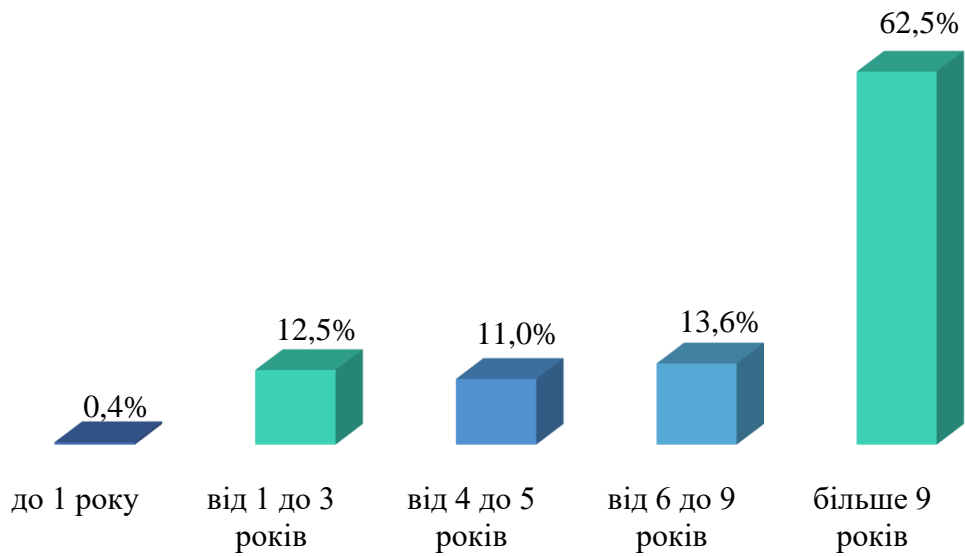

Рис. 44. Стаж державної служби або служби в органах місцевого самоврядування респондентів, %

Розподіл респондентів **за віком** продемонстрував, що найбільша кількість учасників навчання, а саме 15 123 особи (41,7%), належить до вікової групи **від 36 до 45 років**, найменша – 3 773 особи (10,4%) належить до вікової групи **понад 56 років**. Розподіл інших учасників навчання виглядає таким чином:

- ✓ до 35 років – 7 102 особи (19,6%);
- ✓ від 46 до 55 років – 10 283 особи (28,3%).

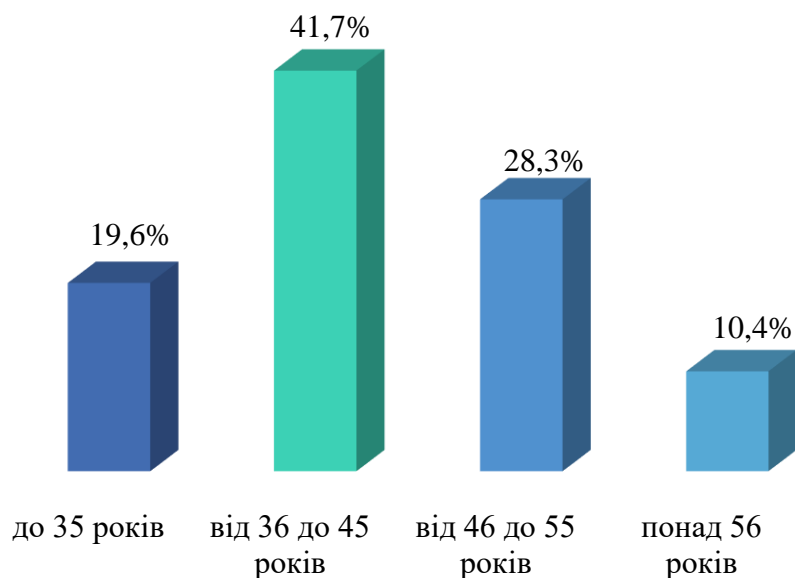

Рис. 45. Респонденти за віковими групами, %

На запитання «В якій мірі навчання вплинуло на зміну теоретичних знань, практичних умінь та навичок?» респонденти надали наступні відповіді:

щодо **покращення теоретичних знань**

- ✓ **30 124** особи (83%) одержали корисну інформацію;
- ✓ **5 901** особа (16,3%) частково дізналися;
- ✓ **256** осіб (0,7%) не дізналися нічого нового;

Рис. 46. Покращення теоретичних знань респондентів, %

щодо **покращення практичних умінь та навичок**

- ✓ **28 648** осіб (79%) отримали практичні уміння та навички;
- ✓ **7 329** осіб (20,2%) частково отримали;
- ✓ **304** особи (0,8%) не отримали покращення.

Рис. 47. Покращення практичних умінь та навичок респондентів, %

Майже однакова кількість респондентів, а саме 17 023 особи (47%) зазначили, що після завершення навчання планують використовувати отриману інформацію у своїй службовій діяльності **в повній мірі**, а 16 621 особа (46%) використає **більшу частину** отриманої інформації та знань.

Проте 2 425 осіб (6,5%) будуть використовувати незначну частину набутих знань, вмінь та навичок, інша частина учасників відповіли, що **не планують використовувати взагалі** – 122 особи (0,3%) та лише 90 осіб (0,2%) обрали **інший варіант**.

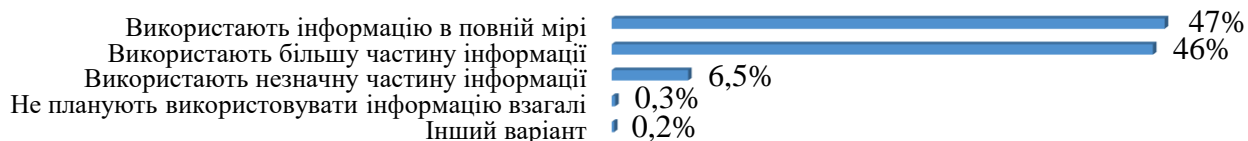

Рис. 48. Використання у своїй службовій діяльності інформації, отриманої респондентами, %

Для учасників навчання найбільш ефективними були *лекції*, яким надали перевагу **16 969** осіб (46,8%), інші зробили свій вибір на користь таким видам занять як:

- практичні заняття* – **9 094** осіб (25,1%);
- тренінги* – **6 203** осіб (17,1%);
- семінарські заняття* – **3 880** осіб (10,6%),
- 135** осіб (0,4%) обрали *інший варіант*.

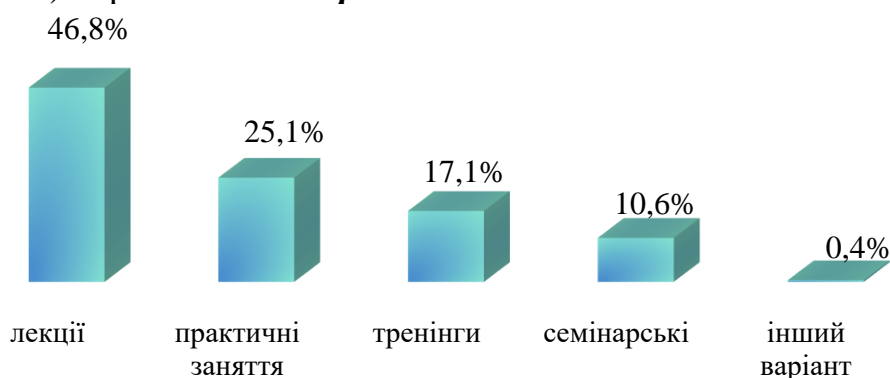

Рис. 49. Види занять, які були найбільш ефективними, %

Оскільки у 2023 році в закладах освіти під час організації навчального процесу зберігалась тенденція до використання технологій для дистанційного навчання, більша частина учасників (за результатами анкетування) пройшла навчання *дистанційно* – **34 241** особа (94,4%). Інша частина опитуваних навчалася за *змішаною* формою – **1 280** осіб (3,5%), і лише **760** осіб (2,1%) навчалися *очно*.

Рис. 50. Розподіл респондентів за формами навчання, %

Більшість учасників, а саме **30 205** осіб (83,5%) вважають дистанційну форму навчання *зручною*, проте іншим **4 119** (11,4%) учасникам було *складно навчатись*. *Дуже важко* навчатись дистанційно було **738** особам (2%), а **321** особа (0,9%) сприйняла таке навчання *занадто легко*. **796** особам (2,2%) було *важко відповісти* на це питання.

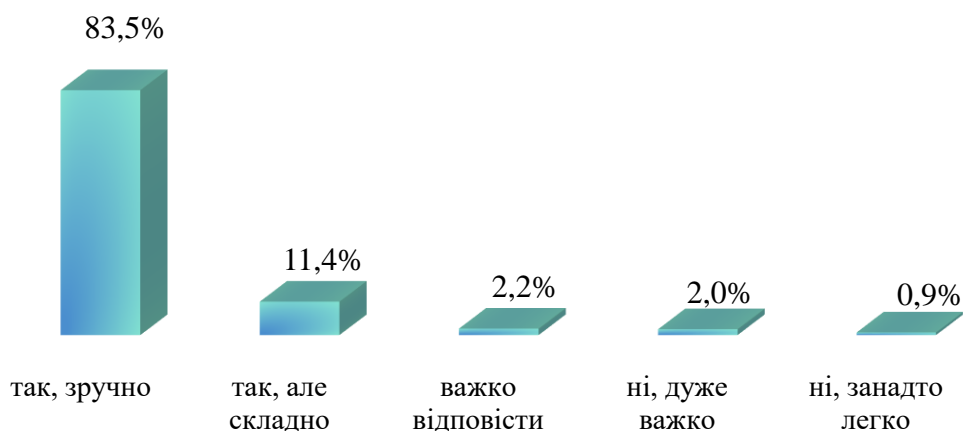

Рис. 51. Оцінка зручності дистанційної форми навчання, %

За результатами анкетування учасники відзначили ряд переваг дистанційної форми навчання, такі як:

- ✓ можливість поєднувати роботу з навчанням – **34,4%**;
- ✓ гнучкість навчального процесу – **23,3%**;
- ✓ навчання в комфортній і звичній обстановці – **16,3%**;
- ✓ технологічність процесу навчання (використання інформаційних технологій) – **13,2%**;
- ✓ легкість оновлення змісту і можливості архівації старого матеріалу (будь-який навчальний матеріал залишається доступний для скачування) – **12,2%**;
- ✓ не виявили переваг – **0,5%**;
- ✓ інший варіант – **0,1%**.

Рис. 52. Переваги дистанційного навчання, %

Щодо основних недоліків дистанційної форми навчання учасники зазначили такі, як:

- ✓ відсутність живого спілкування/візуального контакту з викладачем та учасниками навчання;
- ✓ відволікання на робочі моменти;
- ✓ відсутність очної комунікації з викладачем і можливості дискусії;
- ✓ низька якість звуку та/або відео;
- ✓ обмеженість можливості повноцінного навчання у зв'язку з нестабільністю інтернет-зв'язку;
- ✓ складність сприйняття інформації, низька ефективність;
- ✓ навантаження на зір тощо.

Рівень задоволеності якістю викладення матеріалу учасники навчання оцінили наступним чином

зміст курсу:

- **32 710** осіб (90,1%) повністю задоволені;
- **3 477** осіб (9,6%) частково задоволені;
- **94** особи (0,3%) незадоволені.

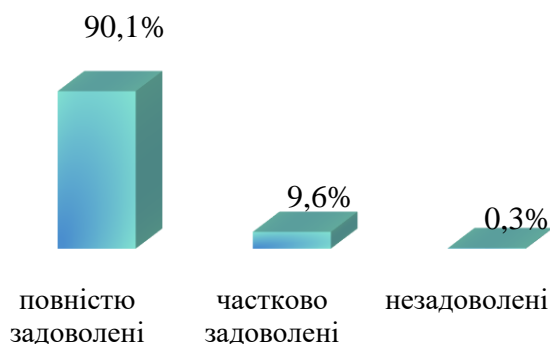

Рис. 53. Оцінка зміста курсу за якістю викладання, %

майстерність викладання:

- **33 144** особи (91,3%) повністю задоволені;
- **3 043** осіб (8,4%) частково задоволені;
- **94** особи (0,3%) незадоволені.

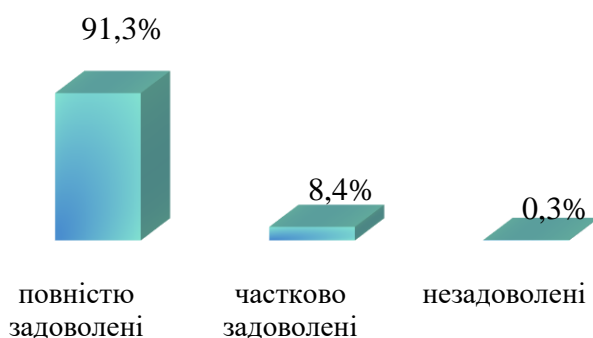

Рис. 54. Оцінка майстерності викладання, %

обізнаність викладачів:

- **33 726** особи (93%) повністю задоволені;
- **2 480** осіб (6,8%) частково задоволені;
- **75** осіб (0,2%) незадоволені.

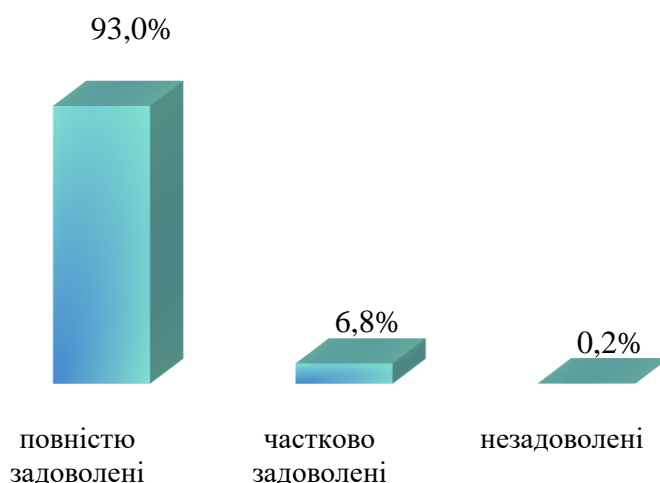

Рис. 55. Оцінка учасниками обізнаності викладачів, %

Щодо методів навчання більшість учасників надали перевагу лекціям, вебінарам та дискусіям – **55,5%**, інші респонденти обрали таблиці, інфографіки, презентації, опорні конспекти, відеолекції – **44%**, та лише **0,5%** опитуваних обрали інші методи навчання.

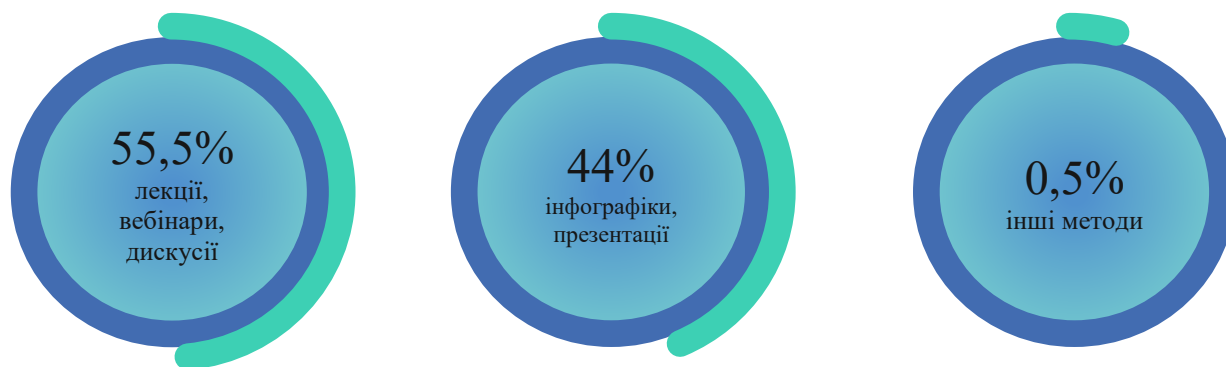

Рис. 56. Оцінка учасниками методів навчання, %

Більшість учасників навчання **24 958** осіб (68,8%) надала перевагу **дистанційній** формі навчання, інша частина – **7 707** осіб (21,2%) **змішаній** формі навчання та лише **3 616** осіб (10%) надали перевагу **очній** формі навчання.

Рис. 57. Форми навчання, яким надано перевагу, %

На думку респондентів щодо *інтенсивності (напруженості) навчального процесу*:

- ✓ **28091** особа (77,4%) зазначено, що для них інтенсивність в цілому оптимальна;
- ✓ **7313** осіб вважають (20,2%) – дуже високою, а інші **877** осіб (2,4%) відповіли, що для них напруження було недостатньо інтенсивним.

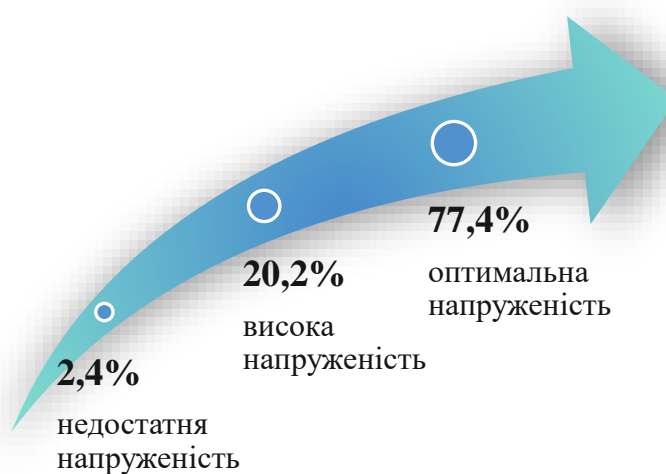

Рис. 58. Інтенсивність навчального процесу, %

За результатами анкетування щодо *рівня задоволеності професійних запитів і потреб* більша частина учасників **31 327** осіб (86,3%) зазначили, що повністю задоволені, **4 586** осіб (12,6%) – частково задоволені та лише **368** осіб (1%) залишилися незадоволеними.

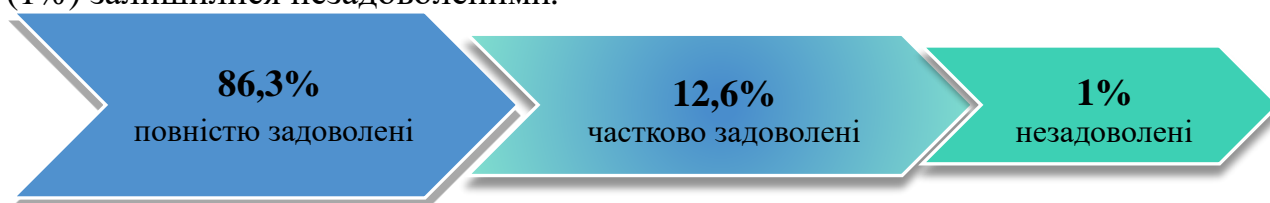

Рис. 59. Рівень задоволеності професійних запитів і потреб, %

Найбільш затребуваними темами підвищення кваліфікації у 2023 році серед учасників професійного навчання були такі як: запобігання корупції; публічне управління, проєктний менеджмент, електронне урядування та електронна демократія; управління персоналом та європейська інтеграція тощо. Водночас, враховуючи військово-політичний стан в Україні, в основу концепції формування тематик програм підвищення кваліфікації покладено принцип практичної орієнтованості навчання з урахуванням як перспективних соціальних, політичних та економічних чинників, так і індивідуальних потреб учасників навчання, зокрема в умовах воєнного стану та післявоєнний період.

Відповідаючи на питання про **актуальні напрями** (теми) підвищення кваліфікації в період дії воєнного стану, респонденти відзначили такі теми:

- ✓ Психологія управління конфліктами;
- ✓ Запобігання проявам корупції та забезпечення доброчесності в органах державної влади;
- ✓ Демократичне врядування в системі освіти: досвід ЄС та України;
- ✓ Діджиталізація у сфері надання адміністративних послуг в Україні як складова ефективності діяльності органів державної влади;
- ✓ Хмарні технології як засіб організації спільної роботи держслужбовців;
- ✓ Цифрові компетентності державних службовців;
- ✓ Нові виклики та можливості в реалізації регіональної політики;
- ✓ Вплив Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" на обмеження діяльності державних службовців;
- ✓ Інструменти подолання професійного вигорання державного службовця;
- ✓ Перспективи запобігання та протидії корупції в контексті реалізації Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки;
- ✓ Формування гендерної політики та особливості запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статті;
- ✓ Захист персональних даних;
- ✓ Моральні норми і принципи у професійному спілкуванні;
- ✓ Особливості європейського законодавства з питань запобігання корупції тощо.

Також респонденти зазначили **перелік тем**, за якими хотіли б підвищити кваліфікацію у майбутньому:

- ✓ Принципи управління ризиками;
- ✓ Розвиток лідерського потенціалу;
- ✓ Зміни в законодавстві та в діяльності органів державної влади під час дії воєнного стану;
- ✓ Е-декларування;
- ✓ Відбудова та розвиток України в післявоєнний період;
- ✓ Психологічні аспекти спілкування з особами, які перебували в окупації;
- ✓ Досвід управління європейських країн у сфері оборони;
- ✓ Створення для України безбар'єрного простору;
- ✓ Впровадження діджиталізації в органах влади;

- ✓ Міжнародне право;
- ✓ Критичне мислення та емоційний інтелект;
- ✓ Актуальні питання державної служби;
- ✓ Англійська мова;
- ✓ Кібербезпека;
- ✓ Юридична грамотність,
- ✓ Інтеграція в ЄС;
- ✓ Державні гарантії одержання допомоги та послуг особами похилого віку/інвалідами на принципах соціальної справедливості.

Таким чином, за результатами підвищення кваліфікації у 2023 році, оцінюючи *рівень задоволення якістю навчання*, більшість учасників **повністю задоволені** – **35 793** особи (98,7%), 298 осіб (0,8%) залишилися **незадоволеними** та лише **190** осіб (0,5%) – **частково задоволені**.

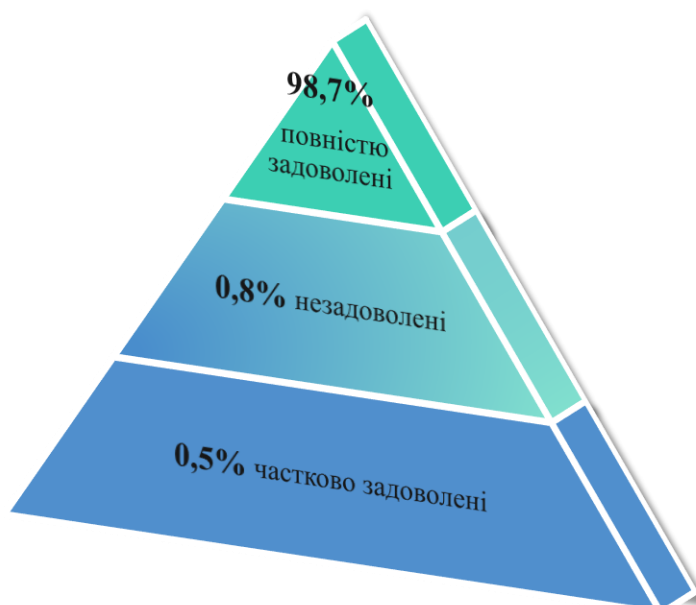

Рис. 60. Рівень задоволення якістю навчання, %

За підсумками анкетування учасники навчання також надали свої **пропозиції про покращення якості навчального процесу**, шляхом:

- отримання відеозапису всіх занять;
- використання актуальних матеріалів;
- більшого застосовування комунікаційних заходів;
- забезпечення надання більшої кількості безкоштовних місць на навчання;
- збільшення кількості практичних занять на основі інтерактиву;
- переходу на очну форму навчання;
- надання переваги дискусіям та практичним заняттям;
- зниження інтенсивності навчання;
- тестування після кожної лекції для засвоєння матеріалу;
- залучення міжнародних експертів тощо.